

22 juli 2010

Camiel Versluis, Stichting Groenkeur

Historie Groenkeur

De overheid stelt sinds 1996 geen eisen meer aan de vakkennis en vakbekwaamheid van hoveniers. Daarmee is het vak van hoveniers een vrij beroep geworden. Iedereen mag zich zonder vakdiploma inschrijven bij de Kamer van Koophandel. Dit is het gevolg van het streven van de overheid (ministerie van Economische Zaken) naar vereenvoudiging van de vestigingsregels om in de pas te lopen met andere Europese landen. Het Vestigingsbesluit Hoveniersbedrijven van 1962 kwam per 1 januari 1996 te vervallen. Een groep vooraanstaande hoveniers heeft hierom de toenmalige branchevereniging voor hoveniers en groenvoorzieners VHG gevraagd de oude eisen uit het vestigingsbesluit – een vakdiploma – als inschrijffoorwaarde voor het lidmaatschap van de branchevereniging te gaan voeren. Uit vrees voor opzeggende leden heeft de branchevereniging geen gehoor gegeven aan deze wens.

Oprichting SEH

In reactie op het besluit van de VHG geen stappen te ondernemen, heeft dezelfde groep hoveniers het initiatief genomen om een erkenningsregeling voor hoveniers in het leven te roepen. Aanvankelijk was de branchevereniging ook hierop tegen. Dit uit vrees voor concurrentie met het lidmaatschap van haar vereniging. De komst van een erkenningsregeling met vakbekwaamheidseisen en garanties werd gezien als een bedreiging voor het gewilde VHG-logo. Consumenten zagen dit immers al jaren als een waarborg voor kwaliteit. Toen de vestigingseisen voor hoveniers nog van kracht waren, was dit ook zo.

In 1998 is uiteindelijk toch met medewerking van de branchevereniging VHG een erkenningsregeling opgezet onder de naam Stichting Erkenningen Hoveniers, afgekort SEH. De erkenningsregeling was uitsluitend bedoeld voor hoveniers die actief waren op de particuliere markt. De vakbekwaamheidseisen waren van algemene aard, maar voldoende om het vakmanschap te waarborgen. De jaarlijkse keuringen werden uitgevoerd door ingenieursbureau DLV. Tot aan 2004 heeft de SEH naar grote tevredenheid van de aangesloten bedrijven gewerkt. De stichting werkte met subsidie van het Productschap Tuinbouw (PT). Het aantal deelnemers bleek echter onvoldoende om op termijn zonder subsidie verder te kunnen.

Kwaliteitshuis

Enkele jaren na de oprichting van de SEH ontstond ook bij groenvoorzieners, boomverzorgers en dakbegroeners de behoefte aan erkenning voor hun vakbekwaamheid. De regeling werd door de betere ondernemers gezien als een uitstekend hulpmiddel om zich te onderscheiden van de prijsvechters in de markt. De branchevereniging VHG en de SEH hebben hierop gezamenlijk het initiatief genomen om een onafhankelijk keurmerk op te zetten. Zij startten een klankbordgroep die opereerde onder de projectnaam Kwaliteitshuis. In een periode van vier jaar heeft zij officiële beoordelingsrichtlijnen ontwikkeld om daarmee bedrijven, die op de particuliere markt of op de aanbestedingsmarkt opereren, op hun vakbekwaamheid te kunnen toetsen. Doordat het project uitzicht bood op een breder gedragen keurmerk met meer overlevingskansen, kon het PT een subsidie toekennen.

Oprichting Groenkeur

Op 18 september 2003 is de Stichting Groenkeur opgericht met subsidie van wederom het PT. De subsidie kende ditmaal enkele strenge voorwaarden. Het PT stelde onder meer als eis dat Groenkeur als onafhankelijke stichting, los van de branchevereniging VHG, zou opereren. Verder moest het keurmerk na drie jaar zonder subsidie haar werk kunnen voortzetten.

Groenkeur is gestart met vier beoordelingsrichtlijnen voor vier vakdisciplines. Het certificaat Groenkeur Tuinaanleg en tuinonderhoud kwam in de plaats voor de erkenningsregeling SEH. De drie andere certificaten voor de aanbestedingsmarkt waren: Groenvoorziening, Boomverzorging en Dak- en gevelbegroening.

Na de oprichting van Groenkeur is de SEH opgeheven. De meeste leden van de SEH zijn doorgedaan onder Groenkeur. Inmiddels is Groenkeur uitgegroeid tot een volwaardig keurmerk dat sinds 2010 werkt onder internationaal toezicht van de Raad voor Accreditatie (t.b.v. BRL Groenvoorzieningen). De keuringen worden uitgevoerd door officiële Certificatie Instellingen, die eveneens werken onder toezicht van de Raad voor Accreditatie. Elke deelnemer wordt jaarlijks gekeurd op de kwaliteit van de uitvoering in de praktijk en op de bedrijfsvoering plus vakbekwaamheid.

Verder beheert Groenkeur ook persoonscertificaten en kennisdocumenten "Standards". Sinds 2007 is Groenkeur voor het beheer van het keurmerk financieel onafhankelijk. Het Groenkeur keurmerk wordt veelvuldig bij aanbestedingen geëist. De vraag naar het keurmerk door consumenten groeit gestaag. Het handhavingsinstrument van de stichting en de 12 maanden garantie voor particulieren leveren een belangrijke bijdrage aan het succes van Groenkeur.

Nog elk jaar groeit het aantal deelnemers. Ook in economisch zware tijden blijkt het keurmerk door te kunnen groeien. Dit wijst erop dat de behoefte aan kwaliteit onder opdrachtgevers onveranderd blijft. En blijkbaar willen goede ondernemers alleen de hoogste onderscheiding voor hun vakmanschap. Het succes heeft ook een keerzijde. Vanaf 2005 wordt de sector geplaagd door commerciële organisaties die het Groenkeur keurmerk kopiëren vanuit winstoogmerk. Marketing gedreven alternatieve keurmerken hebben daardoor hun intrede gedaan in de sector. Helaas is ook het begrip "keurmerk" niet beschermd. Ondanks de opkomst van de kopieën blijft Groenkeur vooralsnog het meest toonaangevende keurmerk in de groene sector. Zonder winstoogmerk, maar met als doel de vakbekwaamheid te bevorderen.

Portfolio Groenkeur

Momenteel beheert Stichting Groenkeur certificaten voor bedrijven, vakdiploma's voor personen en kwaliteitsstandaards. De met * gemarkeerde producten zijn nog in ontwikkeling.

Bedrijfscertificaten

- Tuinaanleg en tuinonderhoud
- Groenvoorziening
- Boomverzorging
- Dak- en gevelbegroening

Vakdiploma's

- Boom Veiligheid Controleur
- Daktuin & Gevelgroen Basisedewerker
- Daktuin & Gevelgroen Gevorderde
- Daktuin & Gevelgroen Expert*
- Beoordelingsdeskundige groen*

Standards

- Handboek kwaliteit
- Dakbestratingsrichtlijn
- Offerteteksten en kwaliteitsnormen Tuinaanleg en Tuinonderhoud
- Standaard checklist openbaar en privaat groen*

Stichting Groenkeur heeft een eigen bestuur met een onafhankelijk voorzitter. De inhoudelijke eisen voor de certificaten worden beheerd door een zelfstandig college van deskundigen dat is samengesteld uit opdrachtgevers en aannemers. Ook dit college heeft een onafhankelijk voorzitter. De Standards (kennisdocumenten) worden opgesteld met behulp van deskundige, externe auteurs. Deze worden bijgestaan door begeleidingscommissies met een brede samenstelling, zodat zij een representatieve afvaardiging vormen van ondernemers en opdrachtgevers uit de sector.

Toekomst Groenkeur

Op dit moment werkt Stichting Groenkeur achter de schermen aan verschillende onderwerpen.

ISO 9001 op Groenkeurcertificaten

De certificaten voor bedrijven, die op de aanbestedingsmarkt actief zijn (Groenvoorziening, Boomverzorging en Dak- en gevelbegroening), worden aangepast om officieel in de plaats van ISO 9001 gevoerd te kunnen worden. Daartoe wordt met de Raad voor Accreditatie overlegd. Het doel is om de vermelding ISO 9001 toe te kunnen voegen op de Groenkeurcertificaten. Ondernemers in de groene sector hoeven dan niet meer apart het ISO-certificaat te behalen.

Groenkeur voor de kleine ondernemer

Het certificaat Tuinaanleg en tuinonderhoud wordt aangepast om beter aan te sluiten bij de dagelijkse praktijk van de kleine ondernemer. Aanvankelijk was het certificaat in gelijke strekking opgesteld als de andere bedrijfscertificaten, opdat aansluiting behouden bleef met ISO. Die koppeling wordt nu losgelaten, waardoor de administratieve lasten aanzienlijk verlicht worden. De vakbekwaamheidseisen en kwaliteitseisen voor de uitvoering blijven uiteraard onveranderd op hoog niveau. Aanvullend hierop is ook voorzien in het ontwikkelen van nieuwe marketinginstrumenten die de vraag onder particulieren naar het keurmerk moet aanwakkeren. Stichting Groenkeur wil met het hele pakket aan maatregelen haar positie op de particuliere markt blijvend verstevigen.

Onafhankelijk beoordelingsdeskundige

Momenteel is Stichting Groenkeur bezig met het opzetten van een persoonscertificaat voor beoordelingsdeskundige groen. Met dit vakdiploma kunnen opzichters en voormannen kwaliteitsbeoordelingen doen in het (openbaar) groen. Het is de bedoeling dat er een aanvullende kwalificatie komt voor een onafhankelijk beoordelingsdeskundige, die ingezet kan worden als adviseur bij geschillen. Het doel van Stichting Groenkeur is om een standaard neer te zetten voor groene kwaliteit. Het project wordt gefinancierd door het Productschap Tuinbouw. De projectuitvoering is in samenwerking met IPC Groene Ruimte. De beoordelingsdeskundige zal gaan werken volgens de Groenkeur standaard "Checklist openbaar en privaat groen".

Internationaal

Bij de inrichting van de organisatie en de ontwikkeling van certificatieschema's heeft Stichting Groenkeur altijd voor ogen gehad dat het keurmerk op termijn internationaal moet kunnen opereren. Zodra de portfolio en de organisatie van het onafhankelijke keurmerk naar tevredenheid zijn ingericht, zal de stichting zich oriënteren op het introduceren van Groenkeurschema's in andere landen van Europa. Daarbij zal de focus in eerste instantie liggen op bedrijfscertificaten die op de Europese aanbestedingsmarkt een rol spelen. Dit zal de positie van de Groenkeurcertificaten ook in Nederland bij aanbestedingen versterken. De bedrijven die nu al internationaal werken zullen er als eerste de voordelen van ervaren. Dit is overigens een ontwikkeling die pas op de lange termijn vruchten zal gaan afwerpen.